

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบุคลากรที่ภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการ และเพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะและฝึกอบรมของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวัดคุณภาพประจักษ์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

1. อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ตามลำดับ

2. อุตสาหกรรมโลหะและเหล็ก มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ตามลำดับ

3. อุตสาหกรรมพลาสติกหรือหนังเทียม มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ด้านคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และจริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ตามลำดับ

4. อุตสาหกรรมยานยนต์หรือขนส่ง มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

5. อุตสาหกรรมไฟฟ้าหรืออิเล็กทรอนิกส์ มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถ

ทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ตามลำดับ

6. อุตสาหกรรมคลังสินค้า มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24ตามลำดับ

7. อุตสาหกรรม ประเภทอุตสาหกรรมปุย หรือสี หรือเคมี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ตามลำดับ

สรุปผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า สมรรถนะของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ตามลำดับ

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาหลักสูตรที่ต้องการพัฒนาหรือฝึกอบรมให้กับบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

1. หลักสูตรที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการพัฒนาหรือฝึกอบรมให้กับบุคลากร มากที่สุด คือ การจัดการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 เท่ากัน รองลงมาคือ การตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และโลจิสติกส์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 ตามลำดับ

2. หลักสูตรที่บุคลากรภาคอุตสาหกรรมต้องการพัฒนาหรือฝึกอบรมให้กับบุคลากร พบว่า หลักสูตรที่บุคลากรภาคอุตสาหกรรมต้องการพัฒนาหรือฝึกอบรมมากที่สุด คือ โลจิสติกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และทรัพยากรบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ

สรุปผลการศึกษาหลักสูตรที่ผู้บริหาร และบุคลากรต้องการพัฒนาหรืออบรม ในภาคอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า หลักสูตรที่ผู้บริหารต้องการพัฒนาหรืออบรมบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ การจัดการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และหลักสูตรที่บุคลากรในภาคอุตสาหกรรมต้องการพัฒนามากที่สุด คือ โลจิสติกส์

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นที่สำคัญที่ควรมาอภิปราย ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน และด้านจรรยาบรรณ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สมรรถนะของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการพัฒนาโดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์/ขนส่ง และประเภทอุตสาหกรรมปุ๋ย/เคมี/สี และผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมโลหะ/เหล็ก และอื่นๆ มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะมากกว่าประเภทอุตสาหกรรมปุ๋ย/เคมี/สี ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548 ได้ให้ความหมายของ สำหรับสมรรถนะของบุคคล (Person – based Competencies) ซึ่งหมายถึง คุณลักษณะที่ทำให้บุคคลสามารถทำงานได้ดีนั้น เป็นผลรวมจากสมรรถนะขององค์การ และสมรรถนะที่เกี่ยวกับงานเฉพาะตำแหน่ง (Functional Competency) หรือสมรรถนะ ประจำกลุ่มงาน คือสมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับกลุ่มงานหรือเฉพาะตำแหน่งจำเป็นต้องมีเพื่อให้การปฏิบัติงานของตำแหน่งต่างๆ ในองค์การ แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่หน้าที่ ส่งเสริม ให้บุคลากรในองค์การปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ให้ได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวอย่างสมรรถนะประจำกลุ่มงานได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การมองภาพองค์รวม (Conceptual Thinking) การพัฒนาศักยภาพคน (Caring and Developing others) การสั่งการตามอำนาจหน้าที่ (Holding People Accountable) การสืบเสาะหาข้อมูล (Information Seeking) ความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Understanding) ศิลปะการสื่อสารจูงใจ (Communication and Influencing) สภาวะผู้นำ (Leadership) วิสัยทัศน์ (Visioning) ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน (Change Leadership) การควบคุมตนเอง (Self Control) การให้อำนาจแก่ผู้อื่น (Empowering Others) เป็นต้น

ด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน

สมรรถนะของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการพัฒนาโดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน น้อยกว่ายานยนต์และขนส่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจำเนียร จวงตระกูล , 2530 และครุชิต มาลัยวงศ์, 2541 กล่าวว่า ความรู้ ความสามารถ ในมุมมองของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อพนักงาน โดยผู้บังคับบัญชาคาดหวังให้พนักงานที่ดีต้องมีคุณลักษณะทั้ง 4 ประการประกอบกัน คือ มีความรู้ดี ความสามารถในการปฏิบัติงานดี ความประพฤติดี และมีสุขภาพดี สำหรับความรู้ที่ดีคือ ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 3 ประการ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางอาชีพ เช่น วิชาแกนที่ได้เล่าเรียนมา ความรู้สำหรับการทำงานหรือประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นความรู้รอบรู้ในสายอาชีพของคนที่มา

จากประสบการณ์ เพื่อวัดว่าจะทำงานได้ดีแค่ไหนและความรู้เกี่ยวกับชีวิตและสังคม ซึ่งเป็นความรอบรู้ในการที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและทำงานร่วมกับคนอื่นได้ สำหรับความสามารถที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวัง เช่น ความสามารถเรียนรู้ ความสามารถในการสื่อข้อความ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่วนบุคลิกภาพที่ต้องการ ได้แก่ การเต็มใจในการติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง รับฟังและเคารพต่อความคิดเห็นของคนอื่น ยอมรับเสียงส่วนใหญ่และปฏิบัติตาม เสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ยินดีเต็มใจร่วมกิจกรรมต่างๆ ในหน่วยงาน ชอบเรียนรู้นิสัยใจคอของผู้ร่วมงาน เสนอตัวช่วยเหลืองานและยินดีให้คำแนะนำแก่ผู้มีปัญหา มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน เคารพในอำนาจการบังคับบัญชา มีวินัยในตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความคิดริเริ่ม

ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ

สมรรถนะของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการพัฒนาโดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน น้อยกว่าประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์และขนส่ง อุตสาหกรรมปิ๋ย เคมี อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และไฟฟ้า อุตสาหกรรมการคลัง และอุตสาหกรรมอื่น และโลหะและเหล็กมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ และความสามารถทางวิชาการน้อยกว่าประเภทอุตสาหกรรมการคลัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไพฑูรย์ อิงคสุวรรณ (2535) กล่าวว่า ภาพรวมของคุณภาพการทำงานของบัณฑิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไว้ คือ 1) นายจ้างพึงพอใจบัณฑิต เรื่อง ความรู้ความสามารถในสาขาวิชา ความกระตือรือร้นและความพร้อมที่จะรับงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ และความมีวินัย ในระดับมาก 2) สิ่งที่ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างปรารถนาในคุณลักษณะของบัณฑิต เรียงลำดับมากไปหาน้อย คือ มีความรู้ดี รอบรู้และรู้จักจริง มีความรับผิดชอบ ขยันและอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

สมรรถนะของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการพัฒนาโดยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารตามประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐาน น้อยกว่าประเภทอุตสาหกรรมปิ๋ย เคมี อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และไฟฟ้า อุตสาหกรรมการคลัง และอุตสาหกรรมอื่น และโลหะและเหล็กมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ และความสามารถทางวิชาการน้อยกว่าประเภทอุตสาหกรรมการคลัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฟื่องฟ้า สว่าง (2542) ที่กล่าวว่า จรรยาบรรณ เป็นสิ่งที่คณะบุคคลรวมกลุ่มอาชีพร่วมกันก่อสร้างเพื่อเป็นแนวทางดำรงชีวิตของผู้ที่อยู่ในอาชีพนั้นๆ โดยปกติจะไม่มีอำนาจกฎหมายบ้านเมืองมาบังคับให้สมาชิกผู้ถือจรรยาบรรณนั้นต้องปฏิบัติตามเหมือนอย่างวินัย นอกจากนี้จรรยาบรรณอาจหมายถึง กฎเกณฑ์ความประพฤติหรือมารยาทในการประกอบวิชาชีพ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าหมายถึง พฤติกรรมที่ควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ จรรยาบรรณเป็นสิ่งที่ใช้ควบคุม ความประพฤติ

ภายในซึ่งสังคมหรือวงการของบุคคลในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ยอมรับว่าเป็นความประพฤติที่ดี ที่ชอบ การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำที่ผิด และสิ่งใดพึงปฏิบัติหรือสิ่งใดพึงละเว้น และสมนึก ลี้มอารีย์ (2552, บทบัตย่อ) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและในสถานศึกษาที่มีต่อสมรรถนะหลักของบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อด้านจริยธรรม อยู่ในระดับสูงสุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ความต้องการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม คุณลักษณะของบุคลากรที่ภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการต้องการ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และความต้องการพัฒนาสมรรถนะและฝึกอบรมของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงคุณสมบัติ คุณลักษณะของบุคลากร และสาขาวิชาที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการพัฒนาและฝึกอบรม และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ศักยภาพของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม และบัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษาผลิตออกสู่ตลาดแรงงานต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้สถาบันอุดมศึกษา จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะให้กับบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ให้มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอและเหมาะสม และให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ มีคุณที่เหมาะสม และมีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัยการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรปราการสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ยังมีเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจในการทำวิจัยดังนี้

1. ควรศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดต่างๆ
  2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ในสถานประกอบการประเภทอื่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาบุคลากรทุกสายงาน
- ประกอบการศึกษาประเภทอื่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาบุคลากรทุกสายงาน